

Estratègia *L'Economia Social i Solidària a la Barcelona de 2030*

Kit de dinamització del debat i reflexió

Estratègia *L'ESS a la Barcelona* *de 2030*

Kit de dinamització del debat i reflexió

Abans de començar

1. Elements previs

El present document és **una proposta per tal de dinamitzar el debat** en el si de la vostra entitat sobre l'Estratègia «L'ESS a la Barcelona de 2030».

Cada entitat pot decidir com debatre sobre l'Estratègia i com fer-hi aportacions; aquest kit només es proposa facilitar-vos la tasca i ordenar-la alhora de posar en comú les diferents aportacions.

Cal recordar que **l'Estratègia és:**

- Un procés promogut entre els actors de l'ESS i l'Ajuntament per impulsar l'ESS a la ciutat, en un horitzó de 10 anys fins el 2030.
- Un marc que alinea els esforços dels diferents actors clau de la ciutat, tant els què podem identificar clarament d'ESS com altres que considerem importants per als objectius que es persegueixen.
- Una prioritjació de les línies de treball i dels sectors d'activitat clau en els propers anys, que els actors signants de l'Estratègia promouran conjuntament.
- Una guia per a l'elaboració de les polítiques d'ESS en els propers governs locals, així com una inspiració transversal d'altres polítiques municipals (Cultura, Ecologia, Mobilitat, Habitatge...).
- Una inspiració per a les administracions supralocals que fan polítiques d'ESS a la ciutat.

I que per tant, **l'Estratègia no és:**

- Un pla estratègic, en el sentit que contingui línies, accions, pressupost i calendari: en el marc de l'Estratègia els actors hauran d'anar definint triennalment els plans d'acció conjunta.
- Un pla estratègic de l'Ajuntament: aquest haurà de formular el seu propi pla de treball a cada legislatura.
- Un document vague sense compromisos: tots els actors implicats en la seva definició es fan seu el document i l'usen com a marc de les seves pròpies estratègies i plans de treball.
- Una suma de demandes: sí, en canvi, recull els elements comuns i de consens, tant dels actors representatius de l'àmbit ESS com de les administracions públiques, en especial de l'Ajuntament.
- Un marc d'actuació sense mesures de seguiment i avaluació: l'Estratègia ha d'incloure com orientarem i mesurarem els avenços fins a 2030.

Definir entre totes l'Estratègia significa no només acordar i redactar com ens imaginem la ciutat del 2030 i el paper que l'ESS hi pot tenir, sinó també com en farem la concreció en línies de treball, el seguiment del seu desenvolupament i l'avaluació de l'aconseguit de fites. El document d'Estratègia ha de ser una ruta a 10 anys, a mig i llarg termini, compatible amb accions més concretes pel primer trienni i posteriors.

Els materials elaborats fins a la data són fruit d'un procés de reflexió que s'enceta el febrer de 2019 i des d'aquell moment es creen dos espais de treball: el grup motor i l'àmbit participat ampliat.

El **grup motor** és qui empeny el procés de definició de l'Estratègia i està format per: cinc entitats proposades per l'AESCAT (Confederació de Cooperatives de Catalunya, La Confederació, la Taula del Tercer Sector Social, la XES i la Federació de Mutualitats de Catalunya), amb dues representants de cadascuna, quatre membres d'economies col·laboratives, economies comunitàries, del teixit associatiu (Consell d'Associacions de Barcelona) i de finances ètiques (FETS) i tres representants de l'Ajuntament de Barcelona (Direcció de Serveis d'Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum, Direcció Executiva de Desenvolupament Socioeconòmic de

Proximitat de Barcelona Activa i Comissionat d'Economia Social, Verda, Desenvolupament Local i Política Alimentària).

L'àmbit participat ampliat és l'espai que revisa i valida la documentació de l'Estratègia, on s'aprovarà el document definitiu d'Estratègia i fa d'enllaç amb les entitats de primer nivell. Aquest espai de presa de decisions està format pels integrants actuals de l'àmbit participat de l'ESS¹, per representants de grups polítics municipals i per persones referents en diferents camps.

Fins ara han participat 69 persones de 56 entitats del l'ESS en els diferents espais i moments (Annex 3).

En darrer terme, cal tenir present que els documents que debatrem no ha partit de zero, sinó que han estat formulats basant-se en la llarga tasca que han fet fins ara les entitats representatives de l'ESS i el mateix Ajuntament de Barcelona, que es concreta en els documents que es detallen a l'Annex 2.

2. Recomanacions per tenir un bon debat

Per poder debatre i fer aportacions caldria que les entitats llegíssim prèviament el «Document de presentació i lectura» (Annex 1), on s'exposen els principals elements per a situar-nos. Cal tenir present que el seu contingut no és definitiu i s'hi poden fer aportacions de millora, si bé hi ha un important consens entre les entitats que s'esmenten més amunt i que hi han participat fins ara. Qualsevol aportació serà debatuda i incorporada, si s'escau, per aquestes.

També és important tenir present que la finalitat del debat és triple:

1. poder fer aportacions, enriquir el text i millorar allò que no quedi ben recollit, fent-lo propi, sentint que hi hem aportat i que ens pertany;
2. generar vincles, sumar visions i reconèixe'ns per a seguir treballant plegades en el futur;
3. imaginar quin paper ens agradaria desenvolupar-hi al llarg del temps (o com a mínim els primers anys).

Finalment cal tenir present el calendari (les entitats del grup motor voldríem poder aprovar l'Estratègia durant el primer trimestre de 2020) i el context (definició de la Llei d'Economia Solidària, processos de confluència entre entitats d'ESS per a definir eines de mesura i diagnòstic de l'ESS compartides, espais de trobada a l'AESCAT, etc.), sent conscients que aquest és un procés important i que, malgrat no es pot allargar molt en el temps, convé fer-lo bé i amb consciència.

Les entitats podeu demanar suport a les secretaria tècnica que actualment acompanya el procés de definició de l'Estratègia. Aquest suport pot materialitzar-se, si s'escau, en

¹ AMMFEINA, Banc del Temps, Barcola, Confederació de Cooperatives de Catalunya, Consell d'Associacions de Barcelona, Cydònia, Dimmons – UOC, DINCAT - Associació Empresarial d'Economia Social, ECAS - Entitats Catalanes d'Acció Social, FECETC - Federació de Centres Especials de Treball de Catalunya, FCCUC - Federació de Cooperatives de Consumidors i Usuaris de Catalunya, FCTC - Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya, Federació ECOM Barcelona, Federació de Mutualitats de Catalunya, FEICAT - Empreses d'Inserció de Catalunya, FETS - Finançament Ètic i Solidari, Fòrum Salut Mental, La Confederació, Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya, XELL - Xarxa d'Educació Lliure, XES - Xarxa d'Economia Solidària, Xarxa d'Espais Comunitaris, Coòpolis Ateneu Cooperatiu de Barcelona, Xarxa d'Ateneus, (i LaFede.cat, LaCoordi i la FAVB via CAB).

l'exposició inicial de la presentació, en la dinamització del debat o en la relatoria de les aportacions. Caldrà que contacteu amb EstrategiaESS2030@bcn.cat

3. Eines per al debat

El Kit conté:

- Orientacions «Abans de començar» (que teniu entre les mans)
- «Proposta de dinàmica: Concretant les línies estratègiques»
- Annex 1. «Document de presentació i lectura»
- Annex 2. «Documents de referència i mesures proposades» ordenades per línies estratègiques definides a l'Estratègia
- Annex 3. «Llistat d'entitats» que han participat fins ara en els diferents espais i moments

Qualsevol informació addicional que considereu necessària per al vostre debat podeu demanar-la a EstrategiaESS2030@bcn.cat

4. Resultats esperats del debat

Tal com descriu el «Document de presentació i lectura», el debat que us proposem s'orienta a definir **línies de treball** que per a vosaltres serien prioritàries, com a mínim pels tres primers anys d'Estratègia.

Entenem que les *línies de treball* no concreten actuacions a desenvolupar, sinó **compromisos de treball conjunt** entre les diferents entitats signants de l'Estratègia, que necessitaran d'un desplegament posterior.

A partir de totes les propostes recollides, tant el grup motor com l'àmbit participat seguiran treballant per a acordar els continguts definitius de l'Estratègia. Del conjunt de línies de treball que proposem entre totes, sorgirà un acord de quins seran els **principals projectes d'ESS de la ciutat** per als propers deu anys. Aquest acord es treballarà en el marc de l'àmbit participat.

Ser signatària de l'Estratègia implicarà participar dels compromisos de treball conjunts, però independentment del què prevegi l'Estratègia, tan l'Ajuntament com cada entitat representativa de l'ESS definirà els seus propis plans de treball que haurien de ser coherents i contribuir a la materialització de la pròpia Estratègia.

*Estratègia L'Economia Social i
Solidària a la Barcelona de 2030*
Kit de dinamització del debat
i reflexió

**Proposta de
dinàmica:
Concretant les línies
estratègiques**

Aquesta és una proposta de dinàmica (de 3h en total) que podem seguir si la considerem adient. Podem adaptar-la o allargar-la en el temps tant com considerem, en especial si volem fer aportacions en les diferents línies estratègiques.

Així doncs, primer caldrà **definir si volem fer aportacions en totes les línies estratègiques i en quines** i, després, mesurar el temps que necessitarem (aquí hi ha una orientació de dedicació de temps que ha estat posada en pràctica i, per tant, es considera raonable).

L'entitat que organitza la trobada es compromet a:

- enviar a les participants el «Document de presentació i lectura» una setmana abans de la trobada prevista, per tal que tothom tingui temps de llegir-lo;
- recollir el llistat de persones participants;
- dinamitzar la trobada i recollir electrònicament (escanejat o transcrit) els resultats de la dinàmica;
- fer arribar el material resultant a EstrategiaESS2030@bcn.cat: llistat de participants i fitxes de les línies treballades.

Objectiu	Temps	Activitat	Recursos
Conèixer les participants i donar la benvinguda	15'	Ronda de presentacions (si cal) i benvinguda per part de qui convoca. <i>(Es pot explicar, si s'escau, del paper realitzat fins ara per part de l'entitat que convoca, en el procés d'elaboració dels documents base sobre els què es debatrà).</i> Presentació breu, si es considera necessari, del «Document de presentació i lectura». <i>(Si no es considera necessari pot no fer-se aquesta presentació breu. En canvi, si es vol realitzar però no hi ha un domini suficient del document, es pot demanar a l'equip actual de la secretaria tècnica que faci aquesta explicació).</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Llistat de participants • Còpies del document d'Estratègia (per si de cas) • Projector, pantalla, ordinador • Etiquetes <i>(Si les participants no es coneixen és recomanable que tothom tingui una etiqueta amb el no i entitat de la que ve)</i>
Recollir aportacions sobre línies de treball de l'Estratègia	95'	TREBALL PER TAULES (5') Es formen grups més o menys homogenis en nombre de persones, que es puguin distribuir per les taules previstes, i comença la dinàmica. <i>(Caldrà haver previst abans de començar que a la sala hi hagi entre 3 i 7 taules preparades en funció de les participants:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>amb menys de 14 persones es proposa un treball en una sola taula amb totes les línies i acordar prèviament quines serien les més rellevants a treballar, si no s'ha decidit abans, doncs no donarà temps de revisar-les totes;</i> • <i>amb 14-21 es recomana distribuir les línies en 3 taules;</i> • <i>amb més de 21 es poden repartir una per a cada línia estratègica.</i> <i>En cas que s'hagi optat per treballar un número limitat de línies, només caldrà imprimir les corresponents Fitxes 2).</i> (5') Es demana que a cada taula s'esculli una persona que pren paraules i una altra que controla els temps (aquesta té la Pauta de temps a la seva disposició).	A cada taula hi haurà: <ul style="list-style-type: none"> • Fitxes 1. DIN-A4 per prendre notes individuals (tantes com participants) • Fitxes 2. DIN-A3 per recollir les aportacions grupals, de cada línia estratègica (tantes com línies estratègiques vulguem treballar) • Annex 2 «Documents de referència i mesures proposades» de cada línia estratègica • Pauta de temps (un exemplar imprès d'aquesta mateixa taula pot servir de

		<p>(5') La persona que control el temps llegeix en veu alta les tasques a fer (en els propers 80'):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Llegir les fites de la línia (si n'hi ha més d'una es recomana llegir totes les línies estratègiques i fites). (5') 2) Proposar línies de treball per cada fita (primer individualment i després compartir en grup). <i>(Recordar que les línies de treball no concreten actuacions a desenvolupar, sinó compromisos de treball conjunt entre les diferents entitats signants de l'Estratègia, que necessitaran d'un desplegament posterior).</i> <p>(10') Deixar un moment perquè cada persona (Fitxes 1) pensi <u>com a màxim</u> una línia de treball possible per cada fita. <i>(Si costa d'imaginar propostes de treball, cadascú pot consultar l'Annex 2).</i></p> <p>(10') Lectura compartida de les propostes de línies de treball (la persona que pren nota escriu el què es va dient; si es repeteixen idees es comparteix en veu alta).</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) Prioritzar les 3 línies de treball proposades de major consens en el grup. Es genera un debat sobre cada fita i s'ordenen les tres principals propostes de línies de treball. <i>(En cas que n'hi hagi menys de 3 que generen consens, no cal afegir-ne; en cas que n'hi hagi més de 3 que generen consens, si es considera imprescindible, s'afegeixen totes).</i> (40') 4) Compartir, en grup, quines entitats de l'ESS (o l'Ajuntament si s'escau) haurien d'impulsar aquestes línies de treball i quines altres entitats d'ESS hi haurien de participar activament. (10') 5) Revisar, en grup, si la temporalització proposada per a cada fita és adequada per a la materialització de les línies de treball; si hi ha incongruències s'assenyala posant una senyal positiva (+) allà on no s'ha previst la temporalització i es creu necessària o negativa (-) allà on s'ha previst i no sembla adient. (5') <p>(80') Cada grup realitza la dinàmica llegida. La persona que controla el temps ha de fer el doble rol: participar i anar marcant el temps a la resta.</p> <p><i>(Les passes 4 i 5 poden no abordar-se si no dóna temps suficient; el més important és identificar línies de treball i consensuar aquelles que són més importants).</i></p> <p><i>(Podria passar que en la lectura de les fites algunes persones tinguessin propostes a fer; la proposta és anomenar les aportacions però no centrar-hi el debat: deixar-ho recollit i demanar que sigui tingut en compte quan s'elevin les propostes de totes les entitats).</i></p> <p><i>(Hi ha línies estratègiques que contenen moltes fites (la L1, per exemple, en canvi altres en contenen menys; els temps indicats poden ser orientatius, però aquesta primera part de la dinàmica no hauria de durar més de 60').</i></p>	<p>pauta)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Retoladors • Gomets de dos colors (poden substituir-se pels retoladors) • Fulls blancs
Pausa	10'	<p><i>(En funció del temps total estimat, es pot considerar fer una pausa en aquest punt. En cas que no es pugui dedicar més de 2h a la trobada, es recomana passar a la dinàmica de tancament).</i></p>	
Trasversalitzar reptes i palanques	55'	<p><i>(En cas que hi hagi prou temps, es proposa una dinàmica per compartir reptes transversals i palanques).</i></p> <p>(5') Es col·loca la informació de les línies estratègiques (Fitxes 2, 4 i</p>	<p>A cada taula hi haurà:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitxes 2. omplertes • Fitxes 3. DIN-A4 explicatives dels

		<p>5) en taules diferents (tal com ja les teníem) o zones separades.</p> <p>(5') Cada persona selecciona un repte o una palanca i se li dóna la descripció d'aquesta (Fitxes 3). N'hi ha 11 (5 reptes i 6 palanques), si hi ha més d'11 persones caldria que es formessin equips homogenis (de 2-3 persones). A més una persona ha d'agafar el rol de controladora de temps (i tenir la Pauta de temps). <i>(La selecció és lliure i pot tenir a veure amb interessos, sabers o experiències de cadascú; ara bé, caldria no deixar cap repte o palanca sense persona que hi reflexioni; si és impossible assignar persona a algun repte o palanca es pot obviar).</i></p> <p>(5-10') Cadascú llegeix la descripció individualment (o en petit equip de 2-3) i pensa(en) com pot afectar a les diferents línies.</p> <p>(35') Passant per cada línia estratègica, s'escriu (a les Fitxes 4 o 5) com es creu que hi pot incidir. <i>(Pot passar que es tingui molt clar com un repte/palanca pot afectar a unes línies més que a altres, però són element transversals que caldria tenir presents al llarg de tota l'Estratègia, així que caldria poder fer alguna aportació (per molt breu que sigui) en totes les línies).</i></p> <p><i>(No hi haurà temps per compartir en obert les aportacions fetes).</i></p>	<p>reptes i palanques</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitxes 4. DIN-A3 de reptes transversals per línia estratègica • Fitxes 5. DIN-A3 de palanques per línia estratègica • Pauta de temps (un exemplar imprès d'aquesta mateixa taula pot servir de pauta) • Retoladors
<p>Compartir resultats</p>	<p>50'</p>	<p>Es proposen tres dinàmiques diferents per compartir les aportacions fetes. <i>(Les persones que organitzen i dinamitzen hauran de decidir prèviament a l'inici de la trobada quina dinàmica els sembla més adient. També es pot acordar en funció de com hagi anat la primera part i, especialment, de com ha anat el control de temps).</i></p> <p>(A) CANVI DE PERSPECTIVA</p> <p>Cada grup canvia de taula deixant allò que s'ha consensuat a la taula, de manera que pot revisar i aportar en una altra taula, amb una distribució del temps així:</p> <p>(5') Canvi de taules. (5'-10' en funció de si és una línia o més) Lectura del què s'ha treballat en la nova taula (Fitxes 2). (35'-40') Debat i noves aportacions.</p> <p>(B) COMPARTINT ELS DEBATS</p> <p>La persona relatora (o bé una persona per cada línia treballada) de cada taula:</p> <p>(5') Explica en veu alta (cada taula haurà hagut de decidir prèviament què vol compartir, doncs no dona temps de tot):</p> <ul style="list-style-type: none"> • les línies de treball prioritzades que conté cada línia estratègica; o • els reptes transversals que caldria tenir especialment presents en la línia; o • les palanques que poden potenciar millor la línia.; o • allò que ha generat més discussió i debat dins el grup. <p>En conjunt es dediquen 35' a totes les línies.</p> <p>(15') Tothom fa aportacions en obert, si ho considera adient.</p>	

		<p>(C) APORTACIONS EN DIFERIT</p> <p>Es transcriu en format electrònic i s'envia a totes les participants perquè, posteriorment a la trobada, tothom pugui fer aportacions en la distància si ho considera adient.</p> <p><i>(Es pot decidir que aquesta darrera part de la dinàmica no és factible fer-ho, doncs requereix fer una pausa intermèdia, allargar la trobada, generar dues trobades, etc. en definitiva dedicar-hi un temps del què no es disposa).</i></p>	
Compartir les properes passes	15'	<p>Es recomana fer una ronda de valoració breu (en poques paraules i en veu alta) de la dinàmica generada.</p> <p>Qui hagi convocat i dinamitzat l'espai pot compartir quines seran les properes passes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Si s'han previst noves trobades. • Si hi ha demandes/propostes específiques a fer a l'àmbit participat o al grup motor. • Com es faran arribar els resultats (així com demandes/propostes específiques) a la secretaria tècnica. 	

*Estratègia L'Economia Social i
Solidària a la Barcelona de 2030*
Kit de dinamització del debat
i reflexió

**Proposta de
dinàmica:
Fitxes individuals**

FITXA 1. L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics

Proposta de l'àmbit participat					Línia de treball	Propostes formulades per diverses entitats representatives de l'ESS i per l'Ajuntament
Fites a assolir Les fites són els objectius que ens proposem assolir plegades durant els propers 10 anys.	Prioritat Importància de cada fita	Temporalitat Període viable per assolir cada fita				
		2020-24	2025-27	2028-30		
Fita 1.1. Incidir en el model productiu de la ciutat mitjançant l'impuls i el treball de l'ESS en els sectors estratègics.	Alta	X	X	X		<p>1. Capacitació i incentivació de les gestories, assessories, col·legis professionals, sindicats i altres prescriptores de la ciutat perquè sàpiguen acompanyar els processos de creació d'empreses i entitats d'ESS, i/o promoguin (actuació inspirada en FCTC 2, XES 6).</p> <p>2. Potenciació de la transformació d'empreses mercantils i associacions en empreses d'ESS per part dels seus treballadors i treballadores, per mitjà d'ajuts, fons de garantia i de recursos formatius i d'acompanyament, entre altres instruments (actuació inspirada en FCTC 5, XES 10).</p> <p>3. Creació d'una xarxa d'espais oberts de fabricació, fablabs i espais maker, amb programes educatius enfocats a la reparació i reutilització, i amb incentius econòmics (actuació Procomuns 7).</p> <p>4. Renovació de l'Estratègia per l'Ocupació de Barcelona, actualitzant les seves mesures en col·laboració amb les entitats socials (actuació 3SS, ap. 4).</p> <p>5. Definició d'una estratègia política transversal de suport al moviment associatiu, formal i informal, per enfortir-lo; aquest moviment constitueix un dels principals planters de les persones que</p>
Fita 1.2. Augmentar l'ocupació de qualitat de l'ESS en els sectors estratègics.	Alta					
Fita 1.3. Generar cadenes productives incorporant l'ESS en els diferents nivells de la cadena i els valors de l'ESS en la relació entre la cadena.	Baixa	X	X			
Fita 1.4. Fer créixer el mercat social, prioritàriament, entre les entitats i persones de l'ESS, i en segon terme en grups socials aliens a l'ESS.	Alta					
Fita 1.5. Incrementar el consum conscient en els sectors estratègics.	Baixa					
Fita 1.6. Ampliar l'articulació de l'ESS per sectors d'activitat.	Baixa					
Fita 1.7. Desenvolupar oportunitats d'activitat en sectors estratègics amb poca presència de l'ESS.	Baixa					
Fita 1.8. Polinitzar altres actors econòmics convencionals amb instruments i pràctiques de l'ESS.	Mitja					
Fita 1.9. Penetrar en estructures (fires, entitats...) de l'economia convencional amb	Mitja					

l'ESS.						<p>crearan iniciatives d'ESS (actuació inspirada en CAB 1, CCS 9.6).</p> <p>6. Suport tècnic i econòmic municipal a projectes que cerquin l'articulació i la intercooperació de l'ESS local, tant en l'àmbit territorial (ecosistemes cooperatius locals, pols cooperatius), com sectorial, articulant cadenes de valor solidàries (producció, distribució i comercialització...) en sectors com l'alimentació, la cultura, les energies renovables o la mobilitat i la logística sostenible (actuació inspirada en FCTC 5, XES 8).</p>
--------	--	--	--	--	--	---

FITXA 1. L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat

Proposta de l'àmbit participat					Línia de treball	Propostes formulades per diverses entitats representatives de l'ESS i per l'Ajuntament
Fites a assolir Les fites són els objectius que ens proposem assolir plegades durant els propers 10 anys.	Prioritat Importància de cada fita	Temporalitat Període viable per assolir cada fita				
		2020-24	2025-27	2028-30		
Fita 2.1. Mesurar de forma sistemàtica, harmonitzada i permanent la dimensió, característiques, retorn social i pràctiques de l'ESS a la ciutat.	Alta	X				<p>1. Promoció de la presència de les entitats i empreses de l'ESS en l'imaginari col·lectiu barceloní: als mitjans de comunicació i webs locals, en mapatges i guies, en espais de recuperació de la memòria cooperativa barcelonina, en el nomenclàtor, en recerques, en congressos, fires i trobades econòmiques i socials (actuació inspirada en XES 14).</p> <p>2. Dotació continuada de serveis públics de suport de les entitats i empreses de l'ESS a les petites i mitjanes associacions i a les activitats veïnals (actuació inspirada en CAB 15).</p>
Fita 2.2. Observar de forma periòdica el grau de coneixement i ús de l'ESS de la ciutadania i del grau de prestigi de la ciutat relacionat amb l'ESS.	Alta		X			
Fita 2.3. Facilitar eines d'aprofundiment de les entitats i empreses de l'ESS en els seus trets identitaris.	Mitja		X			
Fita 2.4. Facilitar eines mancomunades per les entitats representatives de l'ESS, de visualització del valor, retorn i impacte econòmic i social de l'ESS a la ciutat.	Alta (el 1er grup Mitja)		X			
Fita 2.5. Aconseguir espais propis en mitjans de comunicació per explicar i visibilitzar l'ESS.	Mitja		X			
Fita 2.6. Explorar les possibilitats de les monedes socials, locals i complementàries.	Baixa					

FITXA 1. L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS

Proposta de l'àmbit participat					Línia de treball	Propostes formulades per diverses entitats representatives de l'ESS i per l'Ajuntament
Fites a assolir Les fites són els objectius que ens proposem assolir plegades durant els propers 10 anys.	Prioritat Importància de cada fita	Temporalitat Període viable per assolir cada fita				
		2020-24	2025-27	2028-30		
Fita 3.1. Enfortir les bases socials de les entitats representatives de l'ESS.	Alta	X				<p>1. Consolidació d'eines i estructures destinades a posar en valor i enfortir l'ESS, com poden ser eines de visualització (Pam a Pam...), de recull i presentació de dades agregades (balanç social, baròmetre...), d'estudi i recerca (observatoris..), borsa de treball de l'ESS, etc. (actuació inspirada en GMS 60, 102, 103, 86 i 74-78).</p> <p>2. Recuperació, restauració i manteniment municipals de l'antic patrimoni cooperatiu i associatiu local, que ara és de titularitat pública, i cessió del seu ús a iniciatives de l'ESS (actuació inspirada en XES 4).</p>
Fita 3.2. Consolidar eines i estructures existents destinades a posar en valor i enfortir l'ESS.	Mitja	X	X	X		
Fita 3.3. Articular vincles de l'ESS amb tots els nivells educatius-formatius, especialment cicles formatius, així com amb centres de recerca i universitats.	Mitja	X	X			
Fita 3.4. Articular les oportunitats de treball dins l'ESS.	Baixa					
Fita 3.5. Facilitar la intercooperació entre actors de l'ESS.	Alta	X				
Fita 3.6. Impulsar espais físics de comercialització, difusió i sensibilització de l'ESS.	Alta	X	X			
Fita 3.7. Crear l'observatori de l'ESS de la ciutat	Alta	X				

FITXA 1. L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes

Proposta de l'àmbit participat					Línia de treball	Propostes formulades per diverses entitats representatives de l'ESS i per l'Ajuntament
Fites a assolir Les fites són els objectius que ens proposem assolir plegades durant els propers 10 anys.	Prioritat Importància de cada fita	Temporalitat Període viable per assolir cada fita				
		2020-24	2025-27	2028-30		
Fita 4.1. Facilitar la capilaritat territorial de les polítiques públiques d'ESS, alineant-les i coordinant-les a altres estratègies existents al territori.	Alta	X				<p>1. Participació activa de l'ESS en els plans de desenvolupament econòmic (PDE) de districte, que tenen com a objectiu "generar activitat econòmica equilibrada, sostenible i arrelada als territoris, que contribueixi a satisfer les necessitats dels seus veïns i veïnes, a partir de la concertació d'una estratègia amb els actors del mateix territori" (actuació inspirada en EDP, p. 19).</p> <p>2. Suport municipal en forma d'espais, marc normatiu i subvencions a les iniciatives sociocomunitàries d'ESS arrelades als barris (actuació inspirada en CAB 18).</p> <p>3. Promoció d'activitat econòmica d'ESS en clau de proximitat i de reequilibri territorial, tenint en compte les necessitats i les oportunitats existents a cada districte i barri (actuació inspirada en EDP, p. 12 i 15).</p>
Fita 4.2. Promoure l'articulació de les iniciatives d'ESS a les comunitats i districtes de la ciutat.	Mitja - Alta	X	X			
Fita 4.3. Promoure pols econòmics d'ESS locals.	Alta	X				
Fita 4.4. Promoure l'articulació entre els pols econòmics d'ESS locals.	Mitja	X				

FITXA 1. L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS

Proposta de l'àmbit participat					Línia de treball	Propostes formulades per diverses entitats representatives de l'ESS i per l'Ajuntament
Fites a assolir Les fites són els objectius que ens proposem assolir plegades durant els propers 10 anys.	Prioritat Importància de cada fita	Temporalitat Període viable per assolir cada fita				
		2020-24	2025-27	2028-30		
Fita 5.1. Impulsar, normativitzant si cal, la coproducció (cocreació, cogestió, coseguiment i coavaluació) de les polítiques municipals d'ESS.	Alta	X				<p>1. Participació de l'ESS en els marcs de coproducció (cocreació, cogestió, coseguiment i coavaluació) de les polítiques municipals: economia, urbanisme, mobilitat, noves tecnologies, salut, cultura, habitatge, etc. (actuació inspirada en 3SS, ap. 7)</p> <p>2. Creació d'espais de composició mixta entre l'àmbit, l'administració i les entitats ciutadanes que ho requereixin, amb les funcions de proposar, supervisar i avaluar les polítiques municipals d'ESS (actuació inspirada en FCTC 1, XES 1, 3SS ap. 7).</p> <p>3. Impuls de la municipalització de serveis públics a través de la concertació pública-cooperativa-comunitària i, en d'altres casos, transferència de la gestió a entitats d'ESS sense ànim de lucre (actuació inspirada en XES 11).</p> <p>4. Reconeixement de les entitats i empreses del Tercer Sector Social com a actors del servei públic en les diverses temàtiques vinculades a les polítiques socials municipals (actuació inspirada en 3SS ap.3).</p> <p>5. Foment municipal de la responsabilitat compartida amb el veïnat, les associacions i les entitats i empreses d'ESS en la planificació, la gestió, l'ús i el seguiment dels espais i serveis d'ús comunitari: equipaments, espais buits, horts, jardins, etc. (actuació inspirada en CCS 9.8).</p>
Fita 5.2. Estendre el programa de Patrimoni ciutadà d'ús i gestió comunitària a tots els barris i districtes de la ciutat.	Alta	X				
Fita 5.3. Ampliar el marc conceptual i normatiu dels "béns comuns urbans" als procomuns digitals.	Baixa		X			
Fita 5.4. Transversalitzar l'ESS en els espais de concertació municipals, participant en el Consell Municipal (Pacte per la Mobilitat, CESB i la xarxa d'organismes municipals de participació sectorial existents).	Alta	X	X			
Fita 5.5. Introduir l'ESS en espais municipals de concertació relacionats amb la coproducció de polítiques públiques.	Baixa					
Fita 5.6. Aplicar el model de l'Acord Ciutadà a l'Estratègia ESS.	Mitja		X			
Fita 5.7. Construir una estratègia conjunta d'incidència en altres nivells de l'administració pública que incideixen a la ciutat.	Mitja		X			

FITXA 1. L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat

Proposta de l'àmbit participat					Línia de treball	Propostes formulades per diverses entitats representatives de l'ESS i per l'Ajuntament
Fites a assolir Les fites són els objectius que ens proposem assolir plegades durant els propers 10 anys.	Prioritat Importància de cada fita	Temporalitat Període viable per assolir cada fita				
		2020-24	2025-27	2028-30		
Fita 6.1. Articular la participació de l'ESS en la defensa coordinada de les competències i recursos locals per a la lluita contra la pobresa i la cohesió social.	Baixa	X				<p>1. Reivindicació conjunta entre les entitats representatives de l'ESS i l'Ajuntament per instar les administracions supramunicipals perquè dotin els ens locals de més recursos per finançar de manera suficient les competències socials que els són pròpies, com també aquelles considerades impròpies però que són necessàries per lluitar des del món local contra la pobresa i garantir la cohesió social (actuació inspirada en 3SS ap. 1).</p> <p>2. Compromís de les entitats i empreses d'ESS per augmentar la incorporació de col·lectius específics (persones migrades i racialitzades, aturades, joves, majors de 45 anys...), amb suport municipal de tipus econòmic, tècnic i formatiu, quan escaigui (actuació inspirada en XES 2).</p> <p>3. Desenvolupament d'estratègies d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials a Barcelona, garantint la transparència en el seu desplegament i la coordinació amb les entitats del Tercer Sector Social (actuació inspirada en 3SS ap. 1 i 2).</p> <p>4. Ampliació del mercat laboral reservat per promoure l'ocupació de determinats col·lectius en risc d'exclusió i per prioritzar les empreses</p>
Fita 6.2. Augmentar la incorporació de col·lectius específics (persones migrades i racialitzades, aturades, joves, majors de 45 anys...) a les entitats i empreses d'ESS.	Alta		X			
Fita 6.3. Promoure la contractació de col·lectius en situació o risc d'exclusió social per part d'entitats públiques i privades.	Mitja		X			
Fita 6.4. Consolidar la reserva de contractació pública per a centres especials de treball, empreses d'inserció i cooperatives d'iniciativa social.	Mitja	X				

						<p>que facin esforços de responsabilitat social i legal, i incentius a la contractació de persones amb discapacitat en l'empresa ordinària (actuació inspirada en 3SS ap. 4).</p> <p>5. Reserva del 6% dels contractes públics municipals als centres especials de treball i publicitat sobre les partides pressupostàries que es destinen a les reserves de mercat (actuació inspirada en 3SS ap. 4).</p> <p>6. Reconeixement i potenciació dels centres socioeducatius del Tercer Sector Social (actuació inspirada en 3SS ap. 1).</p>
--	--	--	--	--	--	--

FITXA 1. L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat

Proposta de l'àmbit participat					Línia de treball	Propostes formulades per diverses entitats representatives de l'ESS i per l'Ajuntament
Fites a assolir Les fites són els objectius que ens proposem assolir plegades durant els propers 10 anys.	Prioritat Importància de cada fita	Temporalitat Període viable per assolir cada fita				
		2020-24	2025-27	2028-30		
Fita 7.1. Contribuir a l'ampliació de l'acció col·lectiva per part de barcelonins i barcelonines, potenciant-ne la representació i participació des de l'ESS.	Alta	X	X			<p>1. Aplicació de polítiques que permetin a la ciutadania disposar de més temps per dedicar-se a l'acció col·lectiva i, entre aquesta, a l'ESS, i entre aquestes la democratització i socialització de les cures, la reforma horària i el desplegament complet de la renda garantida de ciutadania (actuació inspirada en CAB 7).</p> <p>2. Foment de la participació veïnal en la confecció dels pressupostos municipals (actuació inspirada en CCS 6.10, XES 14).</p> <p>3. Impuls d'accions de formació, ocupació, desenvolupament local, de promoció econòmica i de transició democràtica, ecològica i feminista per al conjunt de l'economia local (actuació inspirada en FCTC 1, XES 1).</p>
Fita 7.2. Contribuir, accentuar i intensificar, qual s'escaigui, a la socialització de les cures entre homes i dones.	Mitja	X	X	X		
Fita 7.3. Enfortir la participació veïnal en la confecció dels pressupostos municipals.	Mitja	X	X	X		
Fita 7.4. Contribuir a debatre i arribar a acords transversals (urgent) i conscienciació de la ciutadania d'un model de desenvolupament local basat en les necessitats de la ciutadania.	Alta	X				
Fita 7.5. Afavorir la transició socioeconòmica: impuls d'accions de formació... (veure proposta formulada 3)	Baixa					

FITXA 4. Repte transversal 1: Economia digital

Descripció inicial	L'evolució de les tecnologies informàtiques està acompanyada d'una constant pèrdua de sobirania: el programari lliure no té una presència destacable en sectors on, a priori, hauria de ser hegemònic, com el de l'educació o l'administració pública; la capacitat tecnològica de captar i analitzar dades de forma massiva s'està utilitzant per mercantilitzar les dades privades de les persones; les millores tecnològiques en sistemes d'informació, debat i presa de decisions no s'apliquen per ampliar les estructures democràtiques dels estats; i aquesta nova economia extractiva, sorgida gràcies a aquesta evolució tecnològica, se salta la legalitat i intenta normalitzar els seus serveis. D'altra banda, el vincle entre els comuns digitals i les entitats de l'ESS segueix sent molt feble. L'ús de programari FLOSS, estructures tecnològiques descentralitzades i la governança de les dades que genera l'entorn digital té un nivell baix d'implantació entre molts sectors de l'ESS.
Més qüestions que et sembli adient tenir present...	
L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics	
L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat	
L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS	
L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes	
L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS	
L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat	
L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat	

FITXA 4. Repte transversal 2: Economia feminista

Descripció inicial	L'economia feminista és l'estudi crític de les ciències econòmiques per tal de superar els biaixos androcèntrics, masculins i patriarcals. Es focalitza en temes de particular importància per a les dones, com el treball de cures, la segregació laboral, les deficiències als models econòmics (com per exemple la invisibilització del treball a la llar), i el desenvolupament d'altres maneres d'observar la realitat socioeconòmica i altres tipus d'indicadors com: l'índex d'apoderament de gènere, l'índex de desenvolupament humà (IDH), l'índex de desigualtat de gènere, l'índex de desenvolupament humà relatiu al gènere (IDG), l'índex de progrés real (IPR) (també anomenat índex de progrés genuí, IPG) i l'índex de benestar econòmic sostenible (IBES).
Més qüestions que et sembli adient tenir present...	
L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics	
L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat	
L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS	
L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes	
L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS	
L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat	
L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat	

FITXA 4. Repte transversal 3: Migracions

Descripció inicial	Tal com es recollia a la FESC de 2017, «els impactes de la crisi econòmica en el col·lectiu migrant, les dificultats legals i financeres tant per obtenir permisos de residència en el marc de la Llei d'estrangeria, com per engegar iniciatives formals de l'ESS com les cooperatives, fan que quedi lluny de l'ESS un sector de la societat que, per contra, té una necessitat important d'alternatives socioeconòmiques: el 17% de la població barcelonina ¹ , que sembla relegada a segments del mercat laboral més precaritzat (hostaleria, serveis, neteja, cura a persones), com una oportunitat capitalista d'abaratir costos i de crear relacions laborals més desiguals i segregacionistes.»
Més qüestions que et sembli adient tenir present...	
L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics	
L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat	
L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS	
L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes	
L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS	
L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat	
L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat	

FITXA 4. Repte transversal 4: Transició ecològica i energètica

Descripció inicial	Les ciutats són els espais on més actuacions es poden (i s'han de) fer per afrontar la crisi ecològica: transformacions en el sistema de transport i mobilitat, transformacions en el sistema alimentari, remodelacions del sistema d'edificacions i moratòries al creixement urbà, redistribució dels nuclis i centralitats veïnals, etc.
Més qüestions que et sembli adient tenir present...	
L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics	
L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat	
L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS	
L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes	
L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS	
L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat	
L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat	

FITXA 4. Repte transversal 5: Protagonisme de la joventut

Descripció inicial	Donat que l'Estratègia és una guia per als propers 10 anys, la implicació de les persones joves i el seu apoderament han d'estar presents en totes les accions. L'Estratègia no només hauria de donar resposta a les seves demandes i necessitats, sinó que hauria d'incorporar des de l'inici la seva mirada i visió de futur.
Més qüestions que et sembli adient tenir present...	
L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics	Incorporar l'ESS en l'educació, l'educació no formal, en les activitats de lleure, escoles d'adults....de forma integral, és a dir en tots els nivells educatius i matèries.
L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat	Consolidar el missatge que només amb l'ESS serà possible fer front al canvi climàtic.
L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS	Garantir la presència de les entitats representatives de l'ESS en les estructures estratègiques.
L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes	Incorporar les AMPES, els centres de recursos pedagògics, els consells escolars dels districtes a les xarxes ja existents.
L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS	Aprofundir i desenvolupar el debat del model publico-privat.
L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat	La transformació de la societat per prevenir i reduir les desigualtats vindrà des de l'ESS.
L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat	Garantir que els valors i principis de l'ESS (així com els valors democràtics) són el fonament de l'educació.

FITXA 4. Palanca 1: Consum conscient

Descripció inicial	Entenem per consumidores conscients aquelles que pensen en les conseqüències de les seves decisions de consum: com afecten les persones, la comunitat i el medi ambient. «El consum conscient es basa en tres pilars: consumir menys, consumir sense comprar i comprar amb criteri.» A Barcelona existeixen nombroses experiències que mostren l'important potencial del consum com a palanca estratègica per a l'ESS, quan s'alinea amb els seus principis, valors i pràctiques.
Més qüestions que et sembli adient tenir present...	
L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics	
L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat	
L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS	
L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes	
L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS	
L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat	
L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat	

FITXA 4. Palanca 2: Compra i contractació pública responsable

Descripció inicial	L'Ajuntament de Barcelona impulsa la contractació pública sostenible que integra mesures socials, ambientals, ètiques i d'innovació per: garantir els drets laborals, socials i ciutadans de les persones que executin el contracte públic i de les persones destinatàries o usuàries del mateix contracte; impulsar una economia local circular i sostenible; promoure l'activitat econòmica de les mitjanes, petites i microempreses locals i, singularment, de les empreses d'economia social. Entesa en aquests termes, la compra i contractació pública, en especial de l'Ajuntament de Barcelona que dedica al voltant de 1.100 M€ a proveïments, pot esdevenir una excel·lent palanca per al desenvolupament de l'ESS en els propers anys.
Més qüestions que et sembli adient tenir present...	
L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics	
L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat	
L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS	
L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes	
L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS	
L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat	
L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat	

FITXA 4. Palanca 3: Educació

Descripció inicial	L'educació com a part essencial del procés de socialització de les persones, que ens dona eines i coneixements per viure en societat, és sens dubte una de les principals palanques per construir un nou futur de la ciutat on, partint d'unes estructures i recursos públics de qualitat i d'accés universal, l'ESS tingui un paper rellevant. L'ESS en aquest camp hi té llarga experiència tant en el camp reglat (hi ha 15 cooperatives d'ensenyament, el 35% del total a Catalunya), com en l'educació en el lleure (hi ha 463 entitats socials d'educació en el lleure a la ciutat i el 20% de les entitats del Tercer Sector Social s'hi dediquen) i d'altres àmbits relacionats amb l'educació continua, inserció sociolaboral, l'educació per a la vida, etc. Però més enllà d'això, cal incorporar l'ESS de manera transversal a tots els processos educatius, formals i no formals, que es desenvolupen a la ciutat.
Més qüestions que et sembli adient tenir present...	
L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics	
L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat	
L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS	
L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes	
L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS	
L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat	
L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat	

FITXA 4. Palanca 4: Finançament

Descripció inicial	La Taula del Tercer Sector Social de Catalunya ja va situar, el 2013, l'enfortiment de les capacitats financeres del sector com una de les seves prioritats. El Tercer Sector Social compta en conjunt amb importants mancances en aquest àmbit, que amb la crisi econòmica es van fer més evidents i van dur a greus dificultats de subsistència a moltes entitats. Les finances ètiques han viscut en els darrers deu anys una visibilitat, reconeixement i captació de recursos enorme. Segons dades de l'Observatori de les Finances Ètiques ² en el darrer any l'estalvi recollit s'ha incrementat en un 9,24% i els préstecs concedits (íntegrament a iniciatives d'ESS) per les entitats de finances ètiques s'han incrementat en el 24%.
Més qüestions que et sembli adient tenir present...	
L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics	
L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat	
L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS	
L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes	
L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS	
L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat	
L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat	

FITXA 4. Palanca 5: Nova gestió pública

Descripció inicial	Tan important és el que fan els governs locals com el com ho fan. Alguns criteris que podrien servir de referència són la transversalitat, la coproducció, la cooperació creativa amb la ciutadania i la paciència. Siguin quins siguin els criteris i les condicions internes de partida, la principal recomanació sobre com abordar polítiques de desenvolupament local en clau d'ESS és partir del que ja hi ha, al territori, i atendre les seves necessitats. Hem de vetllar perquè els equips tècnics i polítics locals identifiquin, valorin i comptin activament amb les iniciatives que fa temps s'esforcen perquè l'ESS sigui una realitat en la seva comunitat i al seu territori.
Més qüestions que et sembli adient tenir present...	
L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics	
L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat	
L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS	
L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes	
L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS	
L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat	
L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat	

FITXA 4. Palanca 6: Intercooperació i creació de Mercat social

Descripció inicial	La creació d'enxarxaments i de projectes compartits entre les entitats de l'ESS és un element clau per a l'escalabilitat de les iniciatives d'ESS, per a les dinàmiques de solidaritat entre elles, per als processos de consolidació i enfortiment, per a donar resposta de forma col·laborativa als reptes de la ciutat.
Més qüestions que et sembli adient tenir present...	
L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics	
L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat	
L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS	
L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes	
L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS	
L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat	
L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat	

*Estratègia L'Economia Social i
Solidària a la Barcelona de 2030*
Kit de dinamització del debat
i reflexió

**Proposta de
dinàmica:
Fitxes grupals**

FITXA 2. L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics

Fites	Línies de treball Redactar els compromisos de treball conjunt entre les diferents entitats signants de l'Estratègia.				Temporalitat proposada Confirmar si el període proposat per l'àmbit participat que es considera viable observant les línies de treball.		
	Ordenació	Títol de la línia de treball	Entitat impulsora	Entitats participants	2020-2024	2025-2027	2028-2030
Fita 1.1. Incidir en el model productiu de la ciutat mitjançant l'impuls i el treball de l'ESS en els sectors estratègics.	1						
	2						
	3						
Fita 1.2. Augmentar l'ocupació de qualitat de l'ESS en els sectors estratègics.	1						
	2						
	3						
Fita 1.3. Generar cadenes productives incorporant l'ESS en els diferents nivells de la cadena i els valors de l'ESS en la relació entre la cadena.	1						
	2						
	3						
Fita 1.4. Fer créixer el mercat social, prioritàriament, entre les entitats i persones de l'ESS, i en segon terme en grups socials aliens a l'ESS.	1						
	2						
	3						
Fita 1.5. Incrementar el consum conscient en els sectors estratègics.	1						
	2						
	3						
Fita 1.6. Ampliar	1						

Fites	Línies de treball Redactar els compromisos de treball conjunt entre les diferents entitats signants de l'Estratègia.				Temporalitat proposada Confirmar si el període proposat per l'àmbit participat que es considera viable observant les línies de treball.		
	Ordenació	Títol de la línia de treball	Entitat impulsora	Entitats participants	2020-2024	2025-2027	2028-2030
l'articulació de l'ESS per sectors d'activitat.							
	2						
	3						
Fita 1.7. Desenvolupar oportunitats d'activitat en sectors estratègics amb poca presència de l'ESS.	1						
	2						
	3						
Fita 1.8. Polinitzar altres actors econòmics convencionals amb instruments i pràctiques de l'ESS.	1						
	2						
	3						
Fita 1.9. Penetrar en estructures (fires, entitats...) de l'economia convencional amb l'ESS.	1						
	2						
	3						

FITXA 3.1. L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics

Reptes transversals		
Indicar quines qüestions de cada repte s'haurien de tenir presents en aquesta línia.		
RT1: Economia digital	L'evolució de les tecnologies informàtiques està acompanyada d'una constant pèrdua de sobirania: el programari lliure no té una presència destacable en sectors on, a priori, hauria de ser hegemònic, com el de l'educació o l'administració pública; la capacitat tecnològica de captar i analitzar dades de forma massiva s'està utilitzant per mercantilitzar les dades privades de les persones; les millores tecnològiques en sistemes d'informació, debat i presa de decisions no s'apliquen per ampliar les estructures democràtiques dels estats; i aquesta nova economia extractiva, sorgida gràcies a aquesta evolució tecnològica, se salta la legalitat i intenta normalitzar els seus serveis.	
RT2: Economia feminista	L'economia feminista és l'estudi crític de les ciències econòmiques per tal de superar els biaixos androcèntrics, masculins i patriarcals. Es focalitza en temes de particular importància per a les dones, com el treball de cures, la segregació laboral, les deficiències als models econòmics (com per exemple la invisibilització del treball a la llar), i el desenvolupament d'altres maneres d'observar la realitat socioeconòmica i altres tipus d'indicadors com: l'índex d'apoderament de gènere, l'índex de desenvolupament humà (IDH), l'índex de desigualtat de gènere, l'índex de desenvolupament humà relatiu al gènere (IDG), l'índex de progrés real (IPR) (també anomenat índex de progrés genuí, IPG) i l'índex de benestar econòmic sostenible (IBES).	
RT3: Migracions	Tal com es recollia a la FESC de 2017, «els impactes de la crisi econòmica en el col·lectiu migrant, les dificultats legals i financeres tant per obtenir permisos de residència en el marc de la Llei d'estrangeria, com per engegar iniciatives formals de l'ESS com les cooperatives, fan que quedi lluny de l'ESS un sector de la societat que, per contra, té una necessitat important d'alternatives socioeconòmiques: el 17% de la població barcelonina ¹ , que sembla relegada a segments del mercat laboral més precaritzat (hostaleria, serveis, neteja, cura a persones), com una oportunitat capitalista d'abaratir costos i de crear relacions laborals més desiguals i segregacionistes.»	
RT4: Transició energètica i ecològica	Les ciutats són els espais on més actuacions es poden (i s'han de) fer per afrontar la crisi ecològica: transformacions en el sistema de transport i mobilitat, transformacions en el sistema alimentari, remodelacions del sistema d'edificacions i moratòries al creixement urbà, redistribució dels nuclis i centralitats veïnals, etc.	
RT5: Protagonisme de la joventut	Donat que l'Estratègia és una guia per als propers 10 anys, la implicació de les persones joves i el seu apoderament han d'estar presents en totes les accions. L'Estratègia no només hauria de donar resposta a les seves demandes i necessitats, sinó que hauria d'incorporar des de l'inici la seva mirada i visió de futur.	

FITXA 3.2. L1: Augmentar el pes de l'ESS en l'economia de la ciutat, la seva solidesa, articulació i extensió, especialment en els sectors estratègics

Palanques		
Indicar com es podria potenciar la línia a través de les palanques. Podem indentificar una o més d'una palanca que pot influir positivament en la línia estratègica.		
P1: Consum responsable	Entenem per consumidors conscients aquelles que pensen en les conseqüències de les seves decisions de consum: com afecten les persones, la comunitat i el medi ambient. «El consum conscient es basa en tres pilars: consumir menys, consumir sense comprar i comprar amb criteri.» A Barcelona existeixen nombroses experiències que mostren l'important potencial del consum com a palanca estratègica per a l'ESS, quan s'alinea amb els seus principis, valors i pràctiques.	
P2: Compra i contractació pública responsable	L'Ajuntament de Barcelona impulsa la contractació pública sostenible que integra mesures socials, ambientals, ètiques i d'innovació per: garantir els drets laborals, socials i ciutadans de les persones que executin el contracte públic i de les persones destinatàries o usuàries del mateix contracte; impulsar una economia local circular i sostenible; promoure l'activitat econòmica de les mitjanes, petites i microempreses locals i, singularment, de les empreses d'economia social. Entesa en aquests termes, la compra i contractació pública, en especial de l'Ajuntament de Barcelona que dedica al voltant de 1.100 M€ a proveïments, pot esdevenir una excel·lent palanca per al desenvolupament de l'ESS en els propers anys.	
P3: Educació	L'educació com a part essencial del procés de socialització de les persones, que ens dona eines i coneixements per viure en societat, és sens dubte una de les principals palanques per construir un nou futur de la ciutat on, partint d'unes estructures i recursos públics de qualitat i d'accés universal, l'ESS tingui un paper rellevant. L'ESS en aquest camp hi té llarga experiència tant en el camp reglat (hi ha 15 cooperatives d'ensenyament, el 35% del total a Catalunya), com en l'educació en el lleure (hi ha 463 entitats socials d'educació en el lleure a la ciutat i el 20% de les entitats del Tercer Sector Social s'hi dediquen) i d'altres àmbits relacionats amb l'educació continua, inserció sociolaboral, l'educació per a la vida, etc.	
P4: Finançament	La Taula del Tercer Sector Social de Catalunya ja va situar, el 2013, l'enfortiment de les capacitats financeres del sector com una de les seves prioritats. El Tercer Sector Social compta en conjunt amb importants mancances en aquest àmbit, que amb la crisi econòmica es van fer més evidents i van dur a greus dificultats de subsistència a moltes entitats. Les finances ètiques han viscut en els darrers deu anys una visibilitat, reconeixement i captació de recursos enorme. Segons dades de l'Observatori de les Finances Ètiques ² en el darrer any l'estalvi recollit s'ha incrementat en un 9,24% i els préstecs concedits (íntegrament a iniciatives d'ESS) per les entitats de finances ètiques s'han incrementat en el 24%.	
P5: Nova gestió pública	Tan important és el que fan els governs locals com el com ho fan. Alguns criteris que podrien servir de referència són la transversalitat, la coproducció, la cooperació creativa amb la ciutadania i la paciència. Siguin quins siguin els criteris i les condicions internes de partida, la principal recomanació sobre com abordar polítiques de desenvolupament local en clau d'ESS és partir del que ja hi ha, al territori, i atendre les seves necessitats. Hem de vetllar perquè els equips tècnics i polítics locals identifiquin, valorin i comptin activament amb les iniciatives que fa temps s'esforcen perquè l'ESS sigui una realitat en la seva comunitat i al seu territori.	
P6: Intercopercació i creació de mercat social	La creació d'enxarxaments i de projectes compartits entre les entitats de l'ESS és un element clau per a l'escalabilitat de les iniciatives d'ESS, per a les dinàmiques de solidaritat entre elles, per als processos de consolidació i enfortiment, per a donar resposta de forma col·laborativa als reptes de la ciutat.	

FITXA 2. L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat

Fites	Línies de treball Redactar els compromisos de treball conjunt entre les diferents entitats signants de l'Estratègia.				Temporalitat proposada Confirmar si el període proposat per l'àmbit participat que es considera viable observant les línies de treball.		
	Ordenació	Títol de la línia de treball	Entitat impulsora	Entitats participants	2020-2024	2025-2027	2028-2030
Fita 2.1. Mesurar de forma sistemàtica, harmonitzada i permanent la dimensió, característiques, retorn social i pràctiques de l'ESS a la ciutat.	1						
	2						
	3						
Fita 2.2. Observar de forma periòdica el grau de coneixement i ús de l'ESS de la ciutadania i del grau de prestigi de la ciutat relacionat amb l'ESS.	1						
	2						
	3						
Fita 2.3. Facilitar eines d'aprofundiment de les entitats i empreses de l'ESS en els seus trets identitaris.	1						
	2						
	3						
Fita 2.4. Facilitar eines mancomunades per les entitats representatives de l'ESS, de visualització del valor, retorn i impacte econòmic i social de l'ESS a la ciutat.	1						
	2						
	3						
Fita 2.5. Aconseguir espais propis en mitjans de comunicació per explicar i visibilitzar l'ESS.	1						
	2						
	3						

Fites	Línies de treball Redactar els compromisos de treball conjunt entre les diferents entitats signants de l'Estratègia.				Temporalitat proposada Confirmar si el període proposat per l'àmbit participat que es considera viable observant les línies de treball.		
	Ordenació	Títol de la línia de treball	Entitat impulsora	Entitats participants	2020-2024	2025-2027	2028-2030
Fita 2.6. Explorar les possibilitats de les monedes socials, locals i complementàries.	1						
	2						
	3						

FITXA 3.1. L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat

Reptes transversals		
Indicar quines qüestions de cada repte s'haurien de tenir presents en aquesta línia.		
RT1: Economia digital	L'evolució de les tecnologies informàtiques està acompanyada d'una constant pèrdua de sobirania: el programari lliure no té una presència destacable en sectors on, a priori, hauria de ser hegemònic, com el de l'educació o l'administració pública; la capacitat tecnològica de captar i analitzar dades de forma massiva s'està utilitzant per mercantilitzar les dades privades de les persones; les millores tecnològiques en sistemes d'informació, debat i presa de decisions no s'apliquen per ampliar les estructures democràtiques dels estats; i aquesta nova economia extractiva, sorgida gràcies a aquesta evolució tecnològica, se salta la legalitat i intenta normalitzar els seus serveis.	
RT2: Economia feminista	L'economia feminista és l'estudi crític de les ciències econòmiques per tal de superar els biaixos androcèntrics, masculins i patriarcals. Es focalitza en temes de particular importància per a les dones, com el treball de cures, la segregació laboral, les deficiències als models econòmics (com per exemple la invisibilització del treball a la llar), i el desenvolupament d'altres maneres d'observar la realitat socioeconòmica i altres tipus d'indicadors com: l'índex d'apoderament de gènere, l'índex de desenvolupament humà (IDH), l'índex de desigualtat de gènere, l'índex de desenvolupament humà relatiu al gènere (IDG), l'índex de progrés real (IPR) (també anomenat índex de progrés genuí, IPG) i l'índex de benestar econòmic sostenible (IBES).	
RT3: Migracions	Tal com es recollia a la FESC de 2017, «els impactes de la crisi econòmica en el col·lectiu migrant, les dificultats legals i financeres tant per obtenir permisos de residència en el marc de la Llei d'estrangeria, com per engegar iniciatives formals de l'ESS com les cooperatives, fan que quedi lluny de l'ESS un sector de la societat que, per contra, té una necessitat important d'alternatives socioeconòmiques: el 17% de la població barcelonina ¹ , que sembla relegada a segments del mercat laboral més precaritzat (hostaleria, serveis, neteja, cura a persones), com una oportunitat capitalista d'abaratir costos i de crear relacions laborals més desiguals i segregacionistes.»	
RT4: Transició energètica i ecològica	Les ciutats són els espais on més actuacions es poden (i s'han de) fer per afrontar la crisi ecològica: transformacions en el sistema de transport i mobilitat, transformacions en el sistema alimentari, remodelacions del sistema d'edificacions i moratòries al creixement urbà, redistribució dels nuclis i centralitats veïnals, etc.	
RT5: Protagonisme de la joventut	Donat que l'Estratègia és una guia per als propers 10 anys, la implicació de les persones joves i el seu apoderament han d'estar presents en totes les accions. L'Estratègia no només hauria de donar resposta a les seves demandes i necessitats, sinó que hauria d'incorporar des de l'inici la seva mirada i visió de futur.	

FITXA 3.2. L2: Visualitzar l'ESS com una realitat de prestigi a la ciutat

Palanques	
Indicar com es podria potenciar la línia a través de les palanques. Podem indentificar una o més d'una palanca que pot influir positivament en la línia estratègica.	
P1: Consum responsable	Entenem per consumidores conscients aquelles que pensen en les conseqüències de les seves decisions de consum: com afecten les persones, la comunitat i el medi ambient. «El consum conscient es basa en tres pilars: consumir menys, consumir sense comprar i comprar amb criteri.» A Barcelona existeixen nombroses experiències que mostren l'important potencial del consum com a palanca estratègica per a l'ESS, quan s'alinea amb els seus principis, valors i pràctiques.
P2: Compra i contractació pública responsable	L'Ajuntament de Barcelona impulsa la contractació pública sostenible que integra mesures socials, ambientals, ètiques i d'innovació per: garantir els drets laborals, socials i ciutadans de les persones que executin el contracte públic i de les persones destinatàries o usuàries del mateix contracte; impulsar una economia local circular i sostenible; promoure l'activitat econòmica de les mitjanes, petites i microempreses locals i, singularment, de les empreses d'economia social. Entesa en aquests termes, la compra i contractació pública, en especial de l'Ajuntament de Barcelona que dedica al voltant de 1.100 M€ a proveïments, pot esdevenir una excel·lent palanca per al desenvolupament de l'ESS en els propers anys.
P3: Educació	L'educació com a part essencial del procés de socialització de les persones, que ens dona eines i coneixements per viure en societat, és sens dubte una de les principals palanques per construir un nou futur de la ciutat on, partint d'unes estructures i recursos públics de qualitat i d'accés universal, l'ESS tingui un paper rellevant. L'ESS en aquest camp hi té llarga experiència tant en el camp reglat (hi ha 15 cooperatives d'ensenyament, el 35% del total a Catalunya), com en l'educació en el lleure (hi ha 463 entitats socials d'educació en el lleure a la ciutat i el 20% de les entitats del Tercer Sector Social s'hi dediquen) i d'altres àmbits relacionats amb l'educació continua, inserció sociolaboral, l'educació per a la vida, etc.
P4: Finançament	La Taula del Tercer Sector Social de Catalunya ja va situar, el 2013, l'enfortiment de les capacitats financeres del sector com una de les seves prioritats. El Tercer Sector Social compta en conjunt amb importants mancances en aquest àmbit, que amb la crisi econòmica es van fer més evidents i van dur a greus dificultats de subsistència a moltes entitats. Les finances ètiques han viscut en els darrers deu anys una visibilitat, reconeixement i captació de recursos enorme. Segons dades de l'Observatori de les Finances Ètiques ² en el darrer any l'estalvi recollit s'ha incrementat en un 9,24% i els préstecs concedits (íntegrament a iniciatives d'ESS) per les entitats de finances ètiques s'han incrementat en el 24%.
P5: Nova gestió pública	Tan important és el que fan els governs locals com el com ho fan. Alguns criteris que podrien servir de referència són la transversalitat, la coproducció, la cooperació creativa amb la ciutadania i la paciència. Siguin quins siguin els criteris i les condicions internes de partida, la principal recomanació sobre com abordar polítiques de desenvolupament local en clau d'ESS és partir del que ja hi ha, al territori, i atendre les seves necessitats. Hem de vetllar perquè els equips tècnics i polítics locals identifiquin, valorin i comptin activament amb les iniciatives que fa temps s'esforcen perquè l'ESS sigui una realitat en la seva comunitat i al seu territori.
P6: Intercooperació i creació de mercat social	La creació d'enxarxaments i de projectes compartits entre les entitats de l'ESS és un element clau per a l'escalabilitat de les iniciatives d'ESS, per a les dinàmiques de solidaritat entre elles, per als processos de consolidació i enfortiment, per a donar resposta de forma col·laborativa als reptes de la ciutat.

FITXA 2. L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS

Fites	Línies de treball Redactar els compromisos de treball conjunt entre les diferents entitats signants de l'Estratègia.				Temporalitat proposada Confirmar si el període proposat per l'àmbit participat que es considera viable observant les línies de treball.		
	Ordenació	Títol de la línia de treball	Entitat impulsora	Entitats participants	2020-2024	2025-2027	2028-2030
Fita 3.1. Enfortir les bases socials de les entitats representatives de l'ESS.	1						
	2						
	3						
Fita 3.2. Consolidar eines i estructures existents destinades a posar en valor i enfortir l'ESS.	1						
	2						
	3						
Fita 3.3. Articular vincles de l'ESS amb tots els nivells educatius-formatius, especialment cicles formatius, així com amb centres de recerca i universitats.	1						
	2						
	3						
Fita 3.4. Articular les oportunitats de treball dins l'ESS.	1						
	2						
	3						
Fita 3.5. Facilitar la intercooperació entre actors de l'ESS.	1						
	2						
	3						
Fita 3.6. Impulsar espais físics de	1						

Fites	Línies de treball Redactar els compromisos de treball conjunt entre les diferents entitats signants de l'Estratègia.				Temporalitat proposada Confirmar si el període proposat per l'àmbit participat que es considera viable observant les línies de treball.		
	Ordenació	Títol de la línia de treball	Entitat impulsora	Entitats participants	2020-2024	2025-2027	2028-2030
comercialització, difusió i sensibilització de l'ESS.							
	2						
	3						
Fita 3.7. Crear l'observatori de l'ESS de la ciutat	1						
	2						
	3						

FITXA 3.1. L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS

Reptes transversals		
Indicar quines qüestions de cada repte s'haurien de tenir presents en aquesta línia.		
RT1: Economia digital	L'evolució de les tecnologies informàtiques està acompanyada d'una constant pèrdua de sobirania: el programari lliure no té una presència destacable en sectors on, a priori, hauria de ser hegemònic, com el de l'educació o l'administració pública; la capacitat tecnològica de captar i analitzar dades de forma massiva s'està utilitzant per mercantilitzar les dades privades de les persones; les millores tecnològiques en sistemes d'informació, debat i presa de decisions no s'apliquen per ampliar les estructures democràtiques dels estats; i aquesta nova economia extractiva, sorgida gràcies a aquesta evolució tecnològica, se salta la legalitat i intenta normalitzar els seus serveis.	
RT2: Economia feminista	L'economia feminista és l'estudi crític de les ciències econòmiques per tal de superar els biaixos androcèntrics, masculins i patriarcals. Es focalitza en temes de particular importància per a les dones, com el treball de cures, la segregació laboral, les deficiències als models econòmics (com per exemple la invisibilització del treball a la llar), i el desenvolupament d'altres maneres d'observar la realitat socioeconòmica i altres tipus d'indicadors com: l'índex d'apoderament de gènere, l'índex de desenvolupament humà (IDH), l'índex de desigualtat de gènere, l'índex de desenvolupament humà relatiu al gènere (IDG), l'índex de progrés real (IPR) (també anomenat índex de progrés genuí, IPG) i l'índex de benestar econòmic sostenible (IBES).	
RT3: Migracions	Tal com es recollia a la FESC de 2017, «els impactes de la crisi econòmica en el col·lectiu migrant, les dificultats legals i financeres tant per obtenir permisos de residència en el marc de la Llei d'estrangeria, com per engegar iniciatives formals de l'ESS com les cooperatives, fan que quedi lluny de l'ESS un sector de la societat que, per contra, té una necessitat important d'alternatives socioeconòmiques: el 17% de la població barcelonina ¹ , que sembla relegada a segments del mercat laboral més precaritzat (hostaleria, serveis, neteja, cura a persones), com una oportunitat capitalista d'abaratir costos i de crear relacions laborals més desiguals i segregacionistes.»	
RT4: Transició energètica i ecològica	Les ciutats són els espais on més actuacions es poden (i s'han de) fer per afrontar la crisi ecològica: transformacions en el sistema de transport i mobilitat, transformacions en el sistema alimentari, remodelacions del sistema d'edificacions i moratòries al creixement urbà, redistribució dels nuclis i centralitats veïnals, etc.	
RT5: Protagonisme de la joventut	Donat que l'Estratègia és una guia per als propers 10 anys, la implicació de les persones joves i el seu apoderament han d'estar presents en totes les accions. L'Estratègia no només hauria de donar resposta a les seves demandes i necessitats, sinó que hauria d'incorporar des de l'inici la seva mirada i visió de futur.	

FITXA 3.2. L3: Crear i consolidar estructures estratègiques de l'ESS

Palanques	
Indicar com es podria potenciar la línia a través de les palanques. Podem indentificar una o més d'una palanca que pot influir positivament en la línia estratègica.	
P1: Consum responsable	Entenem per consumidors conscients aquelles que pensen en les conseqüències de les seves decisions de consum: com afecten les persones, la comunitat i el medi ambient. «El consum conscient es basa en tres pilars: consumir menys, consumir sense comprar i comprar amb criteri.» A Barcelona existeixen nombroses experiències que mostren l'important potencial del consum com a palanca estratègica per a l'ESS, quan s'alinea amb els seus principis, valors i pràctiques.
P2: Compra i contractació pública responsable	L'Ajuntament de Barcelona impulsa la contractació pública sostenible que integra mesures socials, ambientals, ètiques i d'innovació per: garantir els drets laborals, socials i ciutadans de les persones que executin el contracte públic i de les persones destinatàries o usuàries del mateix contracte; impulsar una economia local circular i sostenible; promoure l'activitat econòmica de les mitjanes, petites i microempreses locals i, singularment, de les empreses d'economia social. Entesa en aquests termes, la compra i contractació pública, en especial de l'Ajuntament de Barcelona que dedica al voltant de 1.100 M€ a proveïments, pot esdevenir una excel·lent palanca per al desenvolupament de l'ESS en els propers anys.
P3: Educació	L'educació com a part essencial del procés de socialització de les persones, que ens dona eines i coneixements per viure en societat, és sens dubte una de les principals palanques per construir un nou futur de la ciutat on, partint d'unes estructures i recursos públics de qualitat i d'accés universal, l'ESS tingui un paper rellevant. L'ESS en aquest camp hi té llarga experiència tant en el camp reglat (hi ha 15 cooperatives d'ensenyament, el 35% del total a Catalunya), com en l'educació en el lleure (hi ha 463 entitats socials d'educació en el lleure a la ciutat i el 20% de les entitats del Tercer Sector Social s'hi dediquen) i d'altres àmbits relacionats amb l'educació continua, inserció sociolaboral, l'educació per a la vida, etc.
P4: Finançament	La Taula del Tercer Sector Social de Catalunya ja va situar, el 2013, l'enfortiment de les capacitats financeres del sector com una de les seves prioritats. El Tercer Sector Social compta en conjunt amb importants mancances en aquest àmbit, que amb la crisi econòmica es van fer més evidents i van dur a greus dificultats de subsistència a moltes entitats. Les finances ètiques han viscut en els darrers deu anys una visibilitat, reconeixement i captació de recursos enorme. Segons dades de l'Observatori de les Finances Ètiques ² en el darrer any l'estalvi recollit s'ha incrementat en un 9,24% i els préstecs concedits (íntegrament a iniciatives d'ESS) per les entitats de finances ètiques s'han incrementat en el 24%.
P5: Nova gestió pública	Tan important és el que fan els governs locals com el com ho fan. Alguns criteris que podrien servir de referència són la transversalitat, la coproducció, la cooperació creativa amb la ciutadania i la paciència. Siguin quins siguin els criteris i les condicions internes de partida, la principal recomanació sobre com abordar polítiques de desenvolupament local en clau d'ESS és partir del que ja hi ha, al territori, i atendre les seves necessitats. Hem de vetllar perquè els equips tècnics i polítics locals identifiquin, valorin i comptin activament amb les iniciatives que fa temps s'esforcen perquè l'ESS sigui una realitat en la seva comunitat i al seu territori.
P6: Intercooperació i creació de mercat social	La creació d'enxarxaments i de projectes compartits entre les entitats de l'ESS és un element clau per a l'escalabilitat de les iniciatives d'ESS, per a les dinàmiques de solidaritat entre elles, per als processos de consolidació i enfortiment, per a donar resposta de forma col·laborativa als reptes de la ciutat.

FITXA 2. L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes

Fites	Línies de treball Redactar els compromisos de treball conjunt entre les diferents entitats signants de l'Estratègia.				Temporalitat proposada Confirmar si el període proposat per l'àmbit participat que es considera viable observant les línies de treball.		
	Ordenació	Títol de la línia de treball	Entitat impulsora	Entitats participants	2020-2024	2025-2027	2028-2030
Fita 4.1. Facilitar la capilaritat territorial de les polítiques públiques d'ESS, alineant-les i coordinant-les a altres estratègies existents al territori.	1						
	2						
	3						
Fita 4.2. Promoure l'articulació de les iniciatives d'ESS a les comunitats i districtes de la ciutat.	1						
	2						
	3						
Fita 4.3. Promoure pols econòmics d'ESS locals.	1						
	2						
	3						
Fita 4.4. Promoure l'articulació entre els pols econòmics d'ESS locals.	1						
	2						
	3						

FITXA 3.1. L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes

Reptes transversals		
Indicar quines qüestions de cada repte s'haurien de tenir presents en aquesta línia.		
RT1: Economia digital	L'evolució de les tecnologies informàtiques està acompanyada d'una constant pèrdua de sobirania: el programari lliure no té una presència destacable en sectors on, a priori, hauria de ser hegemònic, com el de l'educació o l'administració pública; la capacitat tecnològica de captar i analitzar dades de forma massiva s'està utilitzant per mercantilitzar les dades privades de les persones; les millores tecnològiques en sistemes d'informació, debat i presa de decisions no s'apliquen per ampliar les estructures democràtiques dels estats; i aquesta nova economia extractiva, sorgida gràcies a aquesta evolució tecnològica, se salta la legalitat i intenta normalitzar els seus serveis.	
RT2: Economia feminista	L'economia feminista és l'estudi crític de les ciències econòmiques per tal de superar els biaixos androcèntrics, masculins i patriarcals. Es focalitza en temes de particular importància per a les dones, com el treball de cures, la segregació laboral, les deficiències als models econòmics (com per exemple la invisibilització del treball a la llar), i el desenvolupament d'altres maneres d'observar la realitat socioeconòmica i altres tipus d'indicadors com: l'índex d'apoderament de gènere, l'índex de desenvolupament humà (IDH), l'índex de desigualtat de gènere, l'índex de desenvolupament humà relatiu al gènere (IDG), l'índex de progrés real (IPR) (també anomenat índex de progrés genuí, IPG) i l'índex de benestar econòmic sostenible (IBES).	
RT3: Migracions	Tal com es recollia a la FESC de 2017, «els impactes de la crisi econòmica en el col·lectiu migrant, les dificultats legals i financeres tant per obtenir permisos de residència en el marc de la Llei d'estrangeria, com per engegar iniciatives formals de l'ESS com les cooperatives, fan que quedi lluny de l'ESS un sector de la societat que, per contra, té una necessitat important d'alternatives socioeconòmiques: el 17% de la població barcelonina ¹ , que sembla relegada a segments del mercat laboral més precaritzat (hostaleria, serveis, neteja, cura a persones), com una oportunitat capitalista d'abaratir costos i de crear relacions laborals més desiguals i segregacionistes.»	
RT4: Transició energètica i ecològica	Les ciutats són els espais on més actuacions es poden (i s'han de) fer per afrontar la crisi ecològica: transformacions en el sistema de transport i mobilitat, transformacions en el sistema alimentari, remodelacions del sistema d'edificacions i moratòries al creixement urbà, redistribució dels nuclis i centralitats veïnals, etc.	
RT5: Protagonisme de la joventut	Donat que l'Estratègia és una guia per als propers 10 anys, la implicació de les persones joves i el seu apoderament han d'estar presents en totes les accions. L'Estratègia no només hauria de donar resposta a les seves demandes i necessitats, sinó que hauria d'incorporar des de l'inici la seva mirada i visió de futur.	

FITXA 3.2. L4: Territorialitzar l'ESS en els barris i districtes

Palanques	
Indicar com es podria potenciar la línia a través de les palanques. Podem identificar una o més d'una palanca que pot influir positivament en la línia estratègica.	
P1: Consum responsable	Entenem per consumidors conscients aquelles que pensen en les conseqüències de les seves decisions de consum: com afecten les persones, la comunitat i el medi ambient. «El consum conscient es basa en tres pilars: consumir menys, consumir sense comprar i comprar amb criteri.» A Barcelona existeixen nombroses experiències que mostren l'important potencial del consum com a palanca estratègica per a l'ESS, quan s'alinea amb els seus principis, valors i pràctiques.
P2: Compra i contractació pública responsable	L'Ajuntament de Barcelona impulsa la contractació pública sostenible que integra mesures socials, ambientals, ètiques i d'innovació per: garantir els drets laborals, socials i ciutadans de les persones que executin el contracte públic i de les persones destinatàries o usuàries del mateix contracte; impulsar una economia local circular i sostenible; promoure l'activitat econòmica de les mitjanes, petites i microempreses locals i, singularment, de les empreses d'economia social. Entesa en aquests termes, la compra i contractació pública, en especial de l'Ajuntament de Barcelona que dedica al voltant de 1.100 M€ a proveïments, pot esdevenir una excel·lent palanca per al desenvolupament de l'ESS en els propers anys.
P3: Educació	L'educació com a part essencial del procés de socialització de les persones, que ens dona eines i coneixements per viure en societat, és sens dubte una de les principals palanques per construir un nou futur de la ciutat on, partint d'unes estructures i recursos públics de qualitat i d'accés universal, l'ESS tingui un paper rellevant. L'ESS en aquest camp hi té llarga experiència tant en el camp reglat (hi ha 15 cooperatives d'ensenyament, el 35% del total a Catalunya), com en l'educació en el lleure (hi ha 463 entitats socials d'educació en el lleure a la ciutat i el 20% de les entitats del Tercer Sector Social s'hi dediquen) i d'altres àmbits relacionats amb l'educació continua, inserció sociolaboral, l'educació per a la vida, etc.
P4: Finançament	La Taula del Tercer Sector Social de Catalunya ja va situar, el 2013, l'enfortiment de les capacitats financeres del sector com una de les seves prioritats. El Tercer Sector Social compta en conjunt amb importants mancances en aquest àmbit, que amb la crisi econòmica es van fer més evidents i van dur a greus dificultats de subsistència a moltes entitats. Les finances ètiques han viscut en els darrers deu anys una visibilitat, reconeixement i captació de recursos enorme. Segons dades de l'Observatori de les Finances Ètiques ² en el darrer any l'estalvi recollit s'ha incrementat en un 9,24% i els préstecs concedits (íntegrament a iniciatives d'ESS) per les entitats de finances ètiques s'han incrementat en el 24%.
P5: Nova gestió pública	Tan important és el que fan els governs locals com el com ho fan. Alguns criteris que podrien servir de referència són la transversalitat, la coproducció, la cooperació creativa amb la ciutadania i la paciència. Siguin quins siguin els criteris i les condicions internes de partida, la principal recomanació sobre com abordar polítiques de desenvolupament local en clau d'ESS és partir del que ja hi ha, al territori, i atendre les seves necessitats. Hem de vetllar perquè els equips tècnics i polítics locals identifiquin, valorin i comptin activament amb les iniciatives que fa temps s'esforcen perquè l'ESS sigui una realitat en la seva comunitat i al seu territori.
P6: Intercooperació i creació de mercat social	La creació d'enxarxaments i de projectes compartits entre les entitats de l'ESS és un element clau per a l'escalabilitat de les iniciatives d'ESS, per a les dinàmiques de solidaritat entre elles, per als processos de consolidació i enfortiment, per a donar resposta de forma col·laborativa als reptes de la ciutat.

FITXA 2. L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS

Fites	Línies de treball Redactar els compromisos de treball conjunt entre les diferents entitats signants de l'Estratègia.				Temporalitat proposada Confirmar si el període proposat per l'àmbit participat que es considera viable observant les línies de treball.		
	Ordenació	Títol de la línia de treball	Entitat impulsora	Entitats participants	2020-2024	2025-2027	2028-2030
Fita 5.1. Impulsar, normativitzant si cal, la coproducció (cocreació, cogestió, coseguiment i coavaluació) de les polítiques municipals d'ESS.	1						
	2						
	3						
Fita 5.2. Estendre el programa de Patrimoni ciutadà d'ús i gestió comunitària a tots els barris i districtes de la ciutat.	1						
	2						
	3						
Fita 5.3. Ampliar el marc conceptual i normatiu dels "béns comuns urbans" als procomuns digitals.	1						
	2						
	3						
Fita 5.4. Transversalitzar l'ESS en els espais de concertació municipals, participant en el Consell Municipal (Pacte per la Mobilitat, CESB i la xarxa d'organismes municipals de participació sectorial existents).	1						
	2						
	3						
Fita 5.5. Introduir l'ESS en espais municipals de	1						
	2						

Fites	Línies de treball Redactar els compromisos de treball conjunt entre les diferents entitats signants de l'Estratègia.				Temporalitat proposada Confirmar si el període proposat per l'àmbit participat que es considera viable observant les línies de treball.		
	Ordenació	Títol de la línia de treball	Entitat impulsora	Entitats participants	2020-2024	2025-2027	2028-2030
concertació relacionats amb la coproducció de polítiques públiques.	3						
Fita 5.6. Aplicar el model de l'Acord Ciutadà a l'Estratègia ESS.	1						
	2						
	3						
Fita 5.7. Construir una estratègia conjunta d'incidència en altres nivells de l'administració pública que incideixen a la ciutat.	1						
	2						
	3						

FITXA 3.1. L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS

Reptes transversals		
Indicar quines qüestions de cada repte s'haurien de tenir presents en aquesta línia.		
RT1: Economia digital	L'evolució de les tecnologies informàtiques està acompanyada d'una constant pèrdua de sobirania: el programari lliure no té una presència destacable en sectors on, a priori, hauria de ser hegemònic, com el de l'educació o l'administració pública; la capacitat tecnològica de captar i analitzar dades de forma massiva s'està utilitzant per mercantilitzar les dades privades de les persones; les millores tecnològiques en sistemes d'informació, debat i presa de decisions no s'apliquen per ampliar les estructures democràtiques dels estats; i aquesta nova economia extractiva, sorgida gràcies a aquesta evolució tecnològica, se salta la legalitat i intenta normalitzar els seus serveis.	
RT2: Economia feminista	L'economia feminista és l'estudi crític de les ciències econòmiques per tal de superar els biaixos androcèntrics, masculins i patriarcal. Es focalitza en temes de particular importància per a les dones, com el treball de cures, la segregació laboral, les deficiències als models econòmics (com per exemple la invisibilització del treball a la llar), i el desenvolupament d'altres maneres d'observar la realitat socioeconòmica i altres tipus d'indicadors com: l'índex d'apoderament de gènere, l'índex de desenvolupament humà (IDH), l'índex de desigualtat de gènere, l'índex de desenvolupament humà relatiu al gènere (IDG), l'índex de progrés real (IPR) (també anomenat índex de progrés genuí, IPG) i l'índex de benestar econòmic sostenible (IBES).	
RT3: Migracions	Tal com es recollia a la FESC de 2017, «els impactes de la crisi econòmica en el col·lectiu migrant, les dificultats legals i financeres tant per obtenir permisos de residència en el marc de la Llei d'estrangeria, com per engegar iniciatives formals de l'ESS com les cooperatives, fan que quedi lluny de l'ESS un sector de la societat que, per contra, té una necessitat important d'alternatives socioeconòmiques: el 17% de la població barcelonina ¹ , que sembla relegada a segments del mercat laboral més precaritzat (hostaleria, serveis, neteja, cura a persones), com una oportunitat capitalista d'abaratir costos i de crear relacions laborals més desiguals i segregacionistes.»	
RT4: Transició energètica i ecològica	Les ciutats són els espais on més actuacions es poden (i s'han de) fer per afrontar la crisi ecològica: transformacions en el sistema de transport i mobilitat, transformacions en el sistema alimentari, remodelacions del sistema d'edificacions i moratòries al creixement urbà, redistribució dels nuclis i centralitats veïnals, etc.	
RT5: Protagonisme de la joventut	Donat que l'Estratègia és una guia per als propers 10 anys, la implicació de les persones joves i el seu apoderament han d'estar presents en totes les accions. L'Estratègia no només hauria de donar resposta a les seves demandes i necessitats, sinó que hauria d'incorporar des de l'inici la seva mirada i visió de futur.	

FITXA 3.2. L5: Generar més marcs de coproducció de polítiques públiques amb l'ESS

Palanques		
Indicar com es podria potenciar la línia a través de les palanques. Podem identificar una o més d'una palanca que pot influir positivament en la línia estratègica.		
P1: Consum responsable	Entenem per consumidors conscients aquelles que pensen en les conseqüències de les seves decisions de consum: com afecten les persones, la comunitat i el medi ambient. «El consum conscient es basa en tres pilars: consumir menys, consumir sense comprar i comprar amb criteri.» A Barcelona existeixen nombroses experiències que mostren l'important potencial del consum com a palanca estratègica per a l'ESS, quan s'alineja amb els seus principis, valors i pràctiques.	
P2: Compra i contractació pública responsable	L'Ajuntament de Barcelona impulsa la contractació pública sostenible que integra mesures socials, ambientals, ètiques i d'innovació per: garantir els drets laborals, socials i ciutadans de les persones que executin el contracte públic i de les persones destinatàries o usuàries del mateix contracte; impulsar una economia local circular i sostenible; promoure l'activitat econòmica de les mitjanes, petites i microempreses locals i, singularment, de les empreses d'economia social. Entesa en aquests termes, la compra i contractació pública, en especial de l'Ajuntament de Barcelona que dedica al voltant de 1.100 M€ a proveïments, pot esdevenir una excel·lent palanca per al desenvolupament de l'ESS en els propers anys.	
P3: Educació	L'educació com a part essencial del procés de socialització de les persones, que ens dona eines i coneixements per viure en societat, és sens dubte una de les principals palanques per construir un nou futur de la ciutat on, partint d'unes estructures i recursos públics de qualitat i d'accés universal, l'ESS tingui un paper rellevant. L'ESS en aquest camp hi té llarga experiència tant en el camp reglat (hi ha 15 cooperatives d'ensenyament, el 35% del total a Catalunya), com en l'educació en el lleure (hi ha 463 entitats socials d'educació en el lleure a la ciutat i el 20% de les entitats del Tercer Sector Social s'hi dediquen) i d'altres àmbits relacionats amb l'educació continua, inserció sociolaboral, l'educació per a la vida, etc.	
P4: Finançament	La Taula del Tercer Sector Social de Catalunya ja va situar, el 2013, l'enfortiment de les capacitats financeres del sector com una de les seves prioritats. El Tercer Sector Social compta en conjunt amb importants mancances en aquest àmbit, que amb la crisi econòmica es van fer més evidents i van dur a greus dificultats de subsistència a moltes entitats. Les finances ètiques han viscut en els darrers deu anys una visibilitat, reconeixement i captació de recursos enorme. Segons dades de l'Observatori de les Finances Ètiques ² en el darrer any l'estalvi recollit s'ha incrementat en un 9,24% i els préstecs concedits (íntegrament a iniciatives d'ESS) per les entitats de finances ètiques s'han incrementat en el 24%.	
P5: Nova gestió pública	Tan important és el que fan els governs locals com el com ho fan. Alguns criteris que podrien servir de referència són la transversalitat, la coproducció, la cooperació creativa amb la ciutadania i la paciència. Siguin quins siguin els criteris i les condicions internes de partida, la principal recomanació sobre com abordar polítiques de desenvolupament local en clau d'ESS és partir del que ja hi ha, al territori, i atendre les seves necessitats. Hem de vetllar perquè els equips tècnics i polítics locals identifiquin, valorin i comptin activament amb les iniciatives que fa temps s'esforcen perquè l'ESS sigui una realitat en la seva comunitat i al seu territori.	
P6: Intercooperació i creació de mercat social	La creació d'enxarxaments i de projectes compartits entre les entitats de l'ESS és un element clau per a l'escalabilitat de les iniciatives d'ESS, per a les dinàmiques de solidaritat entre elles, per als processos de consolidació i enfortiment, per a donar resposta de forma col·laborativa als reptes de la ciutat.	

FITXA 2. L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat

Fites	Línies de treball Redactar els compromisos de treball conjunt entre les diferents entitats signants de l'Estratègia.				Temporalitat proposada Confirmar si el període proposat per l'àmbit participat que es considera viable observant les línies de treball.		
	Ordenació	Títol de la línia de treball	Entitat impulsora	Entitats participants	2020-2024	2025-2027	2028-2030
Fita 6.1. Articular la participació de l'ESS en la defensa coordinada de les competències i recursos locals per a la lluita contra la pobresa i la cohesió social.	1						
	2						
	3						
Fita 6.2. Augmentar la incorporació de col·lectius específics (persones migrades i racialitzades, aturades, joves, majors de 45 anys...) a les entitats i empreses d'ESS.	1						
	2						
	3						
Fita 6.3. Promoure la contractació de col·lectius en situació o risc d'exclusió social per part d'entitats públiques i privades.	1						
	2						
	3						
Fita 6.4. Consolidar la reserva de contractació pública per a centres especials de treball, empreses d'inserció i cooperatives d'iniciativa social.	1						
	2						
	3						

FITXA 3.1. L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat

Reptes transversals		
Indicar quines qüestions de cada repte s'haurien de tenir presents en aquesta línia.		
RT1: Economia digital	L'evolució de les tecnologies informàtiques està acompanyada d'una constant pèrdua de sobirania: el programari lliure no té una presència destacable en sectors on, a priori, hauria de ser hegemònic, com el de l'educació o l'administració pública; la capacitat tecnològica de captar i analitzar dades de forma massiva s'està utilitzant per mercantilitzar les dades privades de les persones; les millores tecnològiques en sistemes d'informació, debat i presa de decisions no s'apliquen per ampliar les estructures democràtiques dels estats; i aquesta nova economia extractiva, sorgida gràcies a aquesta evolució tecnològica, se salta la legalitat i intenta normalitzar els seus serveis.	
RT2: Economia feminista	L'economia feminista és l'estudi crític de les ciències econòmiques per tal de superar els biaixos androcèntrics, masculins i patriarcal. Es focalitza en temes de particular importància per a les dones, com el treball de cures, la segregació laboral, les deficiències als models econòmics (com per exemple la invisibilització del treball a la llar), i el desenvolupament d'altres maneres d'observar la realitat socioeconòmica i altres tipus d'indicadors com: l'índex d'apoderament de gènere, l'índex de desenvolupament humà (IDH), l'índex de desigualtat de gènere, l'índex de desenvolupament humà relatiu al gènere (IDG), l'índex de progrés real (IPR) (també anomenat índex de progrés genuí, IPG) i l'índex de benestar econòmic sostenible (IBES).	
RT3: Migracions	Tal com es recollia a la FESC de 2017, «els impactes de la crisi econòmica en el col·lectiu migrant, les dificultats legals i financeres tant per obtenir permisos de residència en el marc de la Llei d'estrangeria, com per engegar iniciatives formals de l'ESS com les cooperatives, fan que quedi lluny de l'ESS un sector de la societat que, per contra, té una necessitat important d'alternatives socioeconòmiques: el 17% de la població barcelonina ¹ , que sembla relegada a segments del mercat laboral més precaritzat (hostaleria, serveis, neteja, cura a persones), com una oportunitat capitalista d'abaratir costos i de crear relacions laborals més desiguals i segregacionistes.»	
RT4: Transició energètica i ecològica	Les ciutats són els espais on més actuacions es poden (i s'han de) fer per afrontar la crisi ecològica: transformacions en el sistema de transport i mobilitat, transformacions en el sistema alimentari, remodelacions del sistema d'edificacions i moratòries al creixement urbà, redistribució dels nuclis i centralitats veïnals, etc.	
RT5: Protagonisme de la joventut	Donat que l'Estratègia és una guia per als propers 10 anys, la implicació de les persones joves i el seu apoderament han d'estar presents en totes les accions. L'Estratègia no només hauria de donar resposta a les seves demandes i necessitats, sinó que hauria d'incorporar des de l'inici la seva mirada i visió de futur.	

FITXA 3.2. L6: Contribuir des de l'ESS a prevenir i reduir les desigualtats socials a la ciutat

Palanques	
Indicar com es podria potenciar la línia a través de les palanques. Podem identificar una o més d'una palanca que pot influir positivament en la línia estratègica.	
P1: Consum responsable	Entenem per consumidores conscients aquelles que pensen en les conseqüències de les seves decisions de consum: com afecten les persones, la comunitat i el medi ambient. «El consum conscient es basa en tres pilars: consumir menys, consumir sense comprar i comprar amb criteri.» A Barcelona existeixen nombroses experiències que mostren l'important potencial del consum com a palanca estratègica per a l'ESS, quan s'alinea amb els seus principis, valors i pràctiques.
P2: Compra i contractació pública responsable	L'Ajuntament de Barcelona impulsa la contractació pública sostenible que integra mesures socials, ambientals, ètiques i d'innovació per: garantir els drets laborals, socials i ciutadans de les persones que executin el contracte públic i de les persones destinatàries o usuàries del mateix contracte; impulsar una economia local circular i sostenible; promoure l'activitat econòmica de les mitjanes, petites i microempreses locals i, singularment, de les empreses d'economia social. Entesa en aquests termes, la compra i contractació pública, en especial de l'Ajuntament de Barcelona que dedica al voltant de 1.100 M€ a proveïments, pot esdevenir una excel·lent palanca per al desenvolupament de l'ESS en els propers anys.
P3: Educació	L'educació com a part essencial del procés de socialització de les persones, que ens dona eines i coneixements per viure en societat, és sens dubte una de les principals palanques per construir un nou futur de la ciutat on, partint d'unes estructures i recursos públics de qualitat i d'accés universal, l'ESS tingui un paper rellevant. L'ESS en aquest camp hi té llarga experiència tant en el camp reglat (hi ha 15 cooperatives d'ensenyament, el 35% del total a Catalunya), com en l'educació en el lleure (hi ha 463 entitats socials d'educació en el lleure a la ciutat i el 20% de les entitats del Tercer Sector Social s'hi dediquen) i d'altres àmbits relacionats amb l'educació continua, inserció sociolaboral, l'educació per a la vida, etc.
P4: Finançament	La Taula del Tercer Sector Social de Catalunya ja va situar, el 2013, l'enfortiment de les capacitats financeres del sector com una de les seves prioritats. El Tercer Sector Social compta en conjunt amb importants mancances en aquest àmbit, que amb la crisi econòmica es van fer més evidents i van dur a greus dificultats de subsistència a moltes entitats. Les finances ètiques han viscut en els darrers deu anys una visibilitat, reconeixement i captació de recursos enorme. Segons dades de l'Observatori de les Finances Ètiques ² en el darrer any l'estalvi recollit s'ha incrementat en un 9,24% i els préstecs concedits (íntegrament a iniciatives d'ESS) per les entitats de finances ètiques s'han incrementat en el 24%.
P5: Nova gestió pública	Tan important és el que fan els governs locals com el com ho fan. Alguns criteris que podrien servir de referència són la transversalitat, la coproducció, la cooperació creativa amb la ciutadania i la paciència. Siguin quins siguin els criteris i les condicions internes de partida, la principal recomanació sobre com abordar polítiques de desenvolupament local en clau d'ESS és partir del que ja hi ha, al territori, i atendre les seves necessitats. Hem de vetllar perquè els equips tècnics i polítics locals identifiquin, valorin i comptin activament amb les iniciatives que fa temps s'esforcen perquè l'ESS sigui una realitat en la seva comunitat i al seu territori.
P6: Intercooperació i creació de mercat social	La creació d'enxarxaments i de projectes compartits entre les entitats de l'ESS és un element clau per a l'escalabilitat de les iniciatives d'ESS, per a les dinàmiques de solidaritat entre elles, per als processos de consolidació i enfortiment, per a donar resposta de forma col·laborativa als reptes de la ciutat.

FITXA 2. L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat

Fites	Línies de treball Redactar els compromisos de treball conjunt entre les diferents entitats signants de l'Estratègia.				Temporalitat proposada Confirmar si el període proposat per l'àmbit participat que es considera viable observant les línies de treball.		
	Ordenació	Títol de la línia de treball	Entitat impulsora	Entitats participants	2020-2024	2025-2027	2028-2030
Fita 7.1 Contribuir a l'ampliació de l'acció col·lectiva per part de barcelonins i barcelonines, potenciant-ne la representació i participació des de l'ESS.	1						
	2						
	3						
Fita 7.2. Contribuir, accentuar i intensificar, qual s'escaigui, a la socialització de les cures entre homes i dones.	1						
	2						
	3						
Fita 7.3. Enfortir la participació veïnal en la confecció dels pressupostos municipals.	1						
	2						
	3						
Fita 7.4. Contribuir a debatre i arribar a acords transversals (urgent) i conscienciació de la ciutadania d'un model de desenvolupament local basat en les necessitats de la ciutadania.	1						
	2						
	3						
Fita 7.5. Afavorir la transició socioeconòmica: impuls d'accions de formació... (veure proposta formulada 3)	1						
	2						
	3						

FITXA 3.1. L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat

Reptes transversals		
Indicar quines qüestions de cada repte s'haurien de tenir presents en aquesta línia.		
RT1: Economia digital	L'evolució de les tecnologies informàtiques està acompanyada d'una constant pèrdua de sobirania: el programari lliure no té una presència destacable en sectors on, a priori, hauria de ser hegemònic, com el de l'educació o l'administració pública; la capacitat tecnològica de captar i analitzar dades de forma massiva s'està utilitzant per mercantilitzar les dades privades de les persones; les millores tecnològiques en sistemes d'informació, debat i presa de decisions no s'apliquen per ampliar les estructures democràtiques dels estats; i aquesta nova economia extractiva, sorgida gràcies a aquesta evolució tecnològica, se salta la legalitat i intenta normalitzar els seus serveis.	
RT2: Economia feminista	L'economia feminista és l'estudi crític de les ciències econòmiques per tal de superar els biaixos androcèntrics, masculins i patriarcals. Es focalitza en temes de particular importància per a les dones, com el treball de cures, la segregació laboral, les deficiències als models econòmics (com per exemple la invisibilització del treball a la llar), i el desenvolupament d'altres maneres d'observar la realitat socioeconòmica i altres tipus d'indicadors com: l'índex d'apoderament de gènere, l'índex de desenvolupament humà (IDH), l'índex de desigualtat de gènere, l'índex de desenvolupament humà relatiu al gènere (IDG), l'índex de progrés real (IPR) (també anomenat índex de progrés genuí, IPG) i l'índex de benestar econòmic sostenible (IBES).	
RT3: Migracions	Tal com es recollia a la FESC de 2017, «els impactes de la crisi econòmica en el col·lectiu migrant, les dificultats legals i financeres tant per obtenir permisos de residència en el marc de la Llei d'estrangeria, com per engegar iniciatives formals de l'ESS com les cooperatives, fan que quedi lluny de l'ESS un sector de la societat que, per contra, té una necessitat important d'alternatives socioeconòmiques: el 17% de la població barcelonina ¹ , que sembla relegada a segments del mercat laboral més precaritzat (hostaleria, serveis, neteja, cura a persones), com una oportunitat capitalista d'abaratir costos i de crear relacions laborals més desiguals i segregacionistes.»	
RT4: Transició energètica i ecològica	Les ciutats són els espais on més actuacions es poden (i s'han de) fer per afrontar la crisi ecològica: transformacions en el sistema de transport i mobilitat, transformacions en el sistema alimentari, remodelacions del sistema d'edificacions i moratòries al creixement urbà, redistribució dels nuclis i centralitats veïnals, etc.	
RT5: Protagonisme de la joventut	Donat que l'Estratègia és una guia per als propers 10 anys, la implicació de les persones joves i el seu apoderament han d'estar presents en totes les accions. L'Estratègia no només hauria de donar resposta a les seves demandes i necessitats, sinó que hauria d'incorporar des de l'inici la seva mirada i visió de futur.	

FITXA 3.2. L7: Contribuir a democratitzar l'economia de la ciutat

Palanques	
Indicar com es podria potenciar la línia a través de les palanques. Podem identificar una o més d'una palanca que pot influir positivament en la línia estratègica.	
P1: Consum responsable	Entenem per consumidors conscients aquelles que pensen en les conseqüències de les seves decisions de consum: com afecten les persones, la comunitat i el medi ambient. «El consum conscient es basa en tres pilars: consumir menys, consumir sense comprar i comprar amb criteri.» A Barcelona existeixen nombroses experiències que mostren l'important potencial del consum com a palanca estratègica per a l'ESS, quan s'alinea amb els seus principis, valors i pràctiques.
P2: Compra i contractació pública responsable	L'Ajuntament de Barcelona impulsa la contractació pública sostenible que integra mesures socials, ambientals, ètiques i d'innovació per: garantir els drets laborals, socials i ciutadans de les persones que executin el contracte públic i de les persones destinatàries o usuàries del mateix contracte; impulsar una economia local circular i sostenible; promoure l'activitat econòmica de les mitjanes, petites i microempreses locals i, singularment, de les empreses d'economia social. Entesa en aquests termes, la compra i contractació pública, en especial de l'Ajuntament de Barcelona que dedica al voltant de 1.100 M€ a proveïments, pot esdevenir una excel·lent palanca per al desenvolupament de l'ESS en els propers anys.
P3: Educació	L'educació com a part essencial del procés de socialització de les persones, que ens dona eines i coneixements per viure en societat, és sens dubte una de les principals palanques per construir un nou futur de la ciutat on, partint d'unes estructures i recursos públics de qualitat i d'accés universal, l'ESS tingui un paper rellevant. L'ESS en aquest camp hi té llarga experiència tant en el camp reglat (hi ha 15 cooperatives d'ensenyament, el 35% del total a Catalunya), com en l'educació en el lleure (hi ha 463 entitats socials d'educació en el lleure a la ciutat i el 20% de les entitats del Tercer Sector Social s'hi dediquen) i d'altres àmbits relacionats amb l'educació continua, inserció sociolaboral, l'educació per a la vida, etc.
P4: Finançament	La Taula del Tercer Sector Social de Catalunya ja va situar, el 2013, l'enfortiment de les capacitats financeres del sector com una de les seves prioritats. El Tercer Sector Social compta en conjunt amb importants mancances en aquest àmbit, que amb la crisi econòmica es van fer més evidents i van dur a greus dificultats de subsistència a moltes entitats. Les finances ètiques han viscut en els darrers deu anys una visibilitat, reconeixement i captació de recursos enorme. Segons dades de l'Observatori de les Finances Ètiques ² en el darrer any l'estalvi recollit s'ha incrementat en un 9,24% i els préstecs concedits (íntegrament a iniciatives d'ESS) per les entitats de finances ètiques s'han incrementat en el 24%.
P5: Nova gestió pública	Tan important és el que fan els governs locals com el com ho fan. Alguns criteris que podrien servir de referència són la transversalitat, la coproducció, la cooperació creativa amb la ciutadania i la paciència. Siguin quins siguin els criteris i les condicions internes de partida, la principal recomanació sobre com abordar polítiques de desenvolupament local en clau d'ESS és partir del que ja hi ha, al territori, i atendre les seves necessitats. Hem de vetllar perquè els equips tècnics i polítics locals identifiquin, valorin i comptin activament amb les iniciatives que fa temps s'esforcen perquè l'ESS sigui una realitat en la seva comunitat i al seu territori.
P6: Intercopercació i creació de mercat social	La creació d'enxarxaments i de projectes compartits entre les entitats de l'ESS és un element clau per a l'escalabilitat de les iniciatives d'ESS, per a les dinàmiques de solidaritat entre elles, per als processos de consolidació i enfortiment, per a donar resposta de forma col·laborativa als reptes de la ciutat.

Estratègia *L'ESS a la Barcelona*
de 2030

Kit de dinamització del debat i
reflexió

Annexes